

**Міністерство освіти і науки України
Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського**

ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД І СУЧАСНІСТЬ

**Матеріали
XXIX наукової конференції
здобувачів вищої освіти**

Випуск 44

Одеса – 2023

УДК: 001:005.745

I – 90

Збірник містить тези доповідей окремих учасників
XXIX наукової конференції здобувачів вищої освіти
«Історичний досвід і сучасність».

Редакційна колегія збірника:

Богданова І. М., доктор педагогічних наук, професор,
Букач В. М., кандидат історичних наук, приват-професор,
Наумкіна С. М., доктор політичних наук, професор,
Сокаль М. А., кандидат філологічних наук, доцент,
Сухотеріна Л. І., доктор історичних наук, професор.

Відповідальний редактор – Букач В. М.

Друкується за рішенням Вченої ради Південноукраїнського
національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського
від 25 травня 2023 року, протокол № 12.

(С) Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського (м. Одеса), 2023.

(С) Букач В. М., упорядник, 2023.

МУЗЕЇ І КРАЄЗНАВЧА РОБОТА

Букач В. М.

Однією з актуальних проблем в сучасному глобалізованому світі є патріотичне виховання молоді, від чого залежатиме майбутнє країни. Патріотичне виховання сприяє формуванню морально-етичних установок особистості, які базуються на ціннісному сприйнятті сучасного світу. В нинішніх умовах роль закладів освіти в формуванні у молоді патріотизму та громадянської позиції, поряд з професійною підготовкою, лише зростатиме. Одним з важливих засобів патріотичного виховання здобувачів освіти є краєзнавство, яке посилює відчуття гордості за свій заклад освіти, за свій край (село, місто, область) з їх багатою історією, відмінними від інших регіонів країни унікальними особливостями.

Краєзнавство дозволяє здобувачеві освіти визначити своє місце у вітчизняній історії, культурі, є основою пізнання рідного краю (області, району, міста, села), української, національної (для представників неукраїнського етносу), світової культури. [2, с. 63] Краєзнавство відіграє важливу роль у формуванні культури міжетнічного спілкування, дозволяє розібратися в особливостях національного характеру різних народів, сприяє вихованню поваги до національних культур, мов, традицій. [1, с. 86] Лише краєзнавчо освічена людина спроможна зробити особистий внесок у розвиток власної країни: її економіки, освіти, культури.

У краєзнавчій роботі ефективно проявляється освітньо-виховний потенціал музеїв.

Музей, як специфічний заклад, через предмети-оригінали відкриває перед глядачем історичні епохи, переносить відвідувача в іншу за часом атмосферу, змушує не лише сприймати інформацію, але і осмислити її, проаналізувати, провести паралелі, сформувати власні висновки. Музейне середовище сприяє розвитку критичного мислення. Щоб ефективно реалізувати просвітницькі функції, музей повинен зацікавити глядача

відомостями про свою діяльність, запропонувати формат співпраці, який буде зручний і цікавий відвідувачу. [3, с. 244]

Сучасний музей – це не просто культурний, науковий чи мистецький заклад: виконуючи традиційні демонстраційні функції експонування, він водночас стає середовищем навчання, науковим, духовним і розвивальним осередком, центром організації освіти й дозвілля. Нині історичні, художні, мистецькі, літературні музеї є більш традиційними для нашого суспільства. Наприклад, лекційні заняття в музеях (історико-краєзнавчих, літературних, мистецьких) є звичними для багатьох відвідувачів. Більших зусиль потребує, зокрема, популяризація в музейному просторі престижу та досягнень вітчизняної освіти, фундаментальних наук, особливостей регіонального економічного розвитку. З цим завданням можуть впоратися, насамперед, музеї закладів освіти.

Музеї закладів освіти, зберігаючи пам'ять часів та поколінь, допомагають не тільки розуміти історичний розвиток закладу освіти, краю, країни, а і правильно оцінювати сьогодення, осмислено працювати на майбутнє як рідного села, міста, району, області, так і всієї держави. Стаючи важливим чинником освітнього процесу, музей закладу освіти, сприяє як розвитку краєзнавства, так і формуванню професійної культури, заохоченню до наукового пошуку. Участь у дослідницькій роботі з розвитку музейної експозиції виховує творчу самодіяльність, формує громадську активність здобувачів освіти,

Сучасні музеї закладів освіти роблять значний внесок у професійну підготовку молодого покоління, формування його ціннісних установок, впливають на весь освітній процес, проводячи пропаганду кращих місцевих, вітчизняних традицій в освіті, науці, культурі, виробництві.

-
1. Білик Н. Музей як центр координації освітньо-виховної та краєзнавчої роботи закладу освіти. *Рідні джерела*. 2021. № 3(198). С. 82 - 90.
 2. Букач В. М. Використання краєзнавчого компонента к викладанні курсу «Історії української культури». *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. 2020. № 1 (130). С. 61 - 66.

3. Маньковська Р. Музейна педагогіка: інноваційна технологія інтелектуального розвитку. *Краєзнавство*. 2019. № 3. С. 238 - 251.

ПОСТІЙНИЙ РУХ – ОСНОВА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

Бондар К.

Активна фізична діяльність людини сприяє реалізації її власного спадкового рухового потенціалу, що допомагає розвиватися їй як всебічної та гармонійної особистості. В основі фізичної діяльності лежать спортивні тренування, які на даний момент є єдиними точно науково обґрунтованими концепціями розвитку рухового потенціалу людини. Проблемне питання обумовлено тим, що у сучасних реаліях людина особливо потребує руху: сидячий спосіб життя, знижена екологічна обстановка та стресові умови – все це призводить до зниження важливих показників здоров'я людини (погіршується обмін речовин, імунітет людини, втрачається сила та пружність м'язів).

Відповідно до цього необхідно виділити ще кілька пунктів, які в сучасності знижують рівень активності людей: у реаліях сучасних технологій фізична праця все більше замінюється роботою різних машин і механізмів, в умовах цифрового світу кількість розумових та гуманітарних професій зростає, у побутовому житті робота людей замінюється побутовими приладами, піші та велосипедні прогулянки змінилися транспортними засобами, а діти більш зосереджені на комп'ютерних іграх замість рухливих активних ігор на вулиці [1, с. 56].

Спорт також дуже важливий для людей з розумовою працею, адже на розумовий розвиток впливають такі фактори, як стомлюваність та емоційний стан. Спортивні ігри та гімнастичні вправи допомагають розвивати пам'ять та концентрацію, що дозволяє розвивати працездатність та сприйняття.

Так, фундаментом здоров'я є фізична активність. Вона сприяє його зміцненню, підвищує функціональні можливості та покращує фізичний